

Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Τόμ. 10, Αρ. 3Α (2019)

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ISBN 978-618-5335-05-2

Η αξιοποίηση των ερευνητικών πορισμάτων των ΜΔΕ που εκπονήθηκαν από το 2012-2015 στο ΕΑΠ στη διαμόρφωση του Περιγράμματος Μαθήματος της Γαλλικής Γλώσσας για Πανεπιστημιακούς Σκοπούς στο Παν/μιο Θεσσαλίας

ΑΔΑΜΑΝΤΙΑ ΚΑΚΑΡΗ, ΟΛΓΑ ΠΑΤΕΡΑΚΗ

doi: [10.12681/icodl.2370](https://doi.org/10.12681/icodl.2370)

Η αξιοποίηση των ερευνητικών πορισμάτων των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου στη συμβατική τριτοβάθμια εκπαίδευση

The exploitation of the research findings of the Postgraduate Diploma Thesis (MBAs) of the Hellenic Open University (HOU) in conventional Higher Education

Αδαμαντία Κάκαρη
ΕΕΠ Γαλλικής Παν/μιο Θεσσαλίας
Μέλος ΣΕΠ του ΕΑΠ
dikakari@yahoo.gr

Όλγα Πατεράκη
ΕΕΠ ΕΚΠΑ
Μέλος ΣΕΠ του ΕΑΠ Mail
opateraki@gmail.com

Abstract

The university community is undergoing a period of awareness of the need to conduct post-research on the one hand to evaluate / utilize the research that has been carried out and on the other hand to carefully plan University courses to ensure the quality of the education provided.

This Communication seeks to address this aforementioned dual need. In essence, this post-research seeks to exploit, for the first time, the research findings of the Postgraduate Diploma Thesis (MBAs) prepared during the three-year period 2012-2015 in the Postgraduate Diploma Program (MSc.) of the Hellenic Open University (HOU) in teaching French in Higher Education.

The aim is to make use of the proposals made by the HOU students through their MBAs in the Course Outline on the Teaching of French Language for University Purpose at the University of Thessaly.

The presentation of this investigation includes:

1. the type of research, the broader theoretical framework to which it belongs, the sample under study and the methodology followed;
2. the main components of French language teaching at the University of Thessaly (audience, length of teaching, division, lesson outline);
3. additions to the core modules of the lesson plan (independent teaching activities, type of lesson, learning outcomes, teaching methods-assessment).

Keywords: *University Pedagogy, Outline of French for Academic Purposes, Postgraduate Diploma Thesis HOU.*

Περίληψη

Η Πανεπιστημιακή κοινότητα διανύει μια περίοδο συνειδητοποίησης της ανάγκης, αφενός, εκπόνησης μετα-ερευνών προκειμένου να αξιολογηθούν/αξιοποιηθούν οι έρευνες που έχουν εκπονηθεί και, αφετέρου, προσεκτικού σχεδιασμού των πανεπιστημιακών μαθημάτων με σκοπό τη διασφάλιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Η παρούσα ανακοίνωση επιχειρεί να ανταποκριθεί στην προαναφερόμενη διττή ανάγκη. Στην ουσία πρόκειται για μετα-έρευνα που επιδιώκει να αξιοποιήσει για πρώτη

φορά τα ερευνητικά πορίσματα των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών (ΜΔΕ) που εκπονήθηκαν την τριετία 2012-2015 στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ) του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ) «Ειδίκευση Καθηγητών Γαλλικής» στη διδασκαλία της γαλλικής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Ο επιδιωκόμενος στόχος είναι η αξιοποίηση των προτάσεων που έκαναν οι φοιτητές του ΕΑΠ μέσω των ΜΔΕ τους στο Περίγραμμα Μαθήματος που αφορά στη Διδασκαλία της Γαλλικής Γλώσσας για Πανεπιστημιακούς Σκοπούς στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Η παρουσίαση της συγκεκριμένης διερεύνησης περιλαμβάνει:

1. την ταυτότητα της έρευνας, το υπό μελέτη δείγμα και τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε,
2. τις βασικές συνιστώσες της διδασκαλίας της γαλλικής γλώσσας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (κοινό, διάρκεια διδασκαλίας, κατανομή σε τμήματα, περίγραμμα διδασκαλίας),
3. τις προσθήκες στις βασικές ενότητες του περιγράμματος μαθήματος (αυτοτελείς διδακτικές δραστηριότητες, τύπος μαθήματος, μαθησιακά αποτελέσματα, διδακτικές μέθοδοι-αξιολόγηση).

Λέξεις κλειδιά: *Πανεπιστημιακή Παιδαγωγική, Περίγραμμα Γαλλικής για Πανεπιστημιακούς Σκοπούς, Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες ΕΑΠ.*

Εισαγωγή

Τα τελευταία χρόνια αυξάνεται ο αριθμός των πανεπιστημιακών διδασκάλων στην Ελλάδα που μοιράζονται τις αγωνίες τους γύρω από το ρόλο τους ως παιδαγωγοί, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση μια προβληματικής για την Πανεπιστημιακή Παιδαγωγική (Κεδράκα, 2016).

Σε μια προσπάθεια να συνεισφέρουμε, στο πλαίσιο του δυνατού, στην επιστημονική συζήτηση γύρω από το προαναφερόμενο γνωστικό πεδίο, θεωρήσαμε χρήσιμο να ασχοληθούμε σε πρώτη φάση με το σχεδιασμό της διδασκαλίας, καθώς σύμφωνα με τον Wanlin (2009) αποτελεί ένα μέσο για τον καθηγητή προκειμένου να αυξήσει την αποτελεσματικότητά της (Bromme, 1982, Creemers & Westerhof, 1982, Wanlin & Bodeux, 2006).

Για το σκοπό αυτό, αποφασίσαμε να εμπλουτίσουμε ένα από τα περιγράμματα μαθήματος που αφορούν στη διδασκαλία της γαλλικής γλώσσας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, καθώς η κ. Κάκαρη υπηρετεί στο συγκεκριμένο ίδρυμα ως Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό (ΕΕΠ) γαλλικής από το 2005 και έχει, κατά συνέπεια, την ευθύνη του σχεδιασμού, της εφαρμογής και της βελτίωσης τους.

Το ερώτημα που γεννήθηκε είναι ποιες πηγές να μελετήσουμε, προκειμένου να αντλήσουμε τα στοιχεία που θα μας επέτρεπαν να εμπλουτίσουμε τα εν ισχύ περιγράμματα. Ασπαζόμενες τις απόψεις που έχουν διατυπωθεί αναφορικά με τη χρησιμότητα της εκπαιδευτικής έρευνας στη μαθησιακή διαδικασία (Γιαλαμάς κ.ά., 2003), θεωρήσαμε χρήσιμο να αναζητήσουμε ερευνητικές εργασίες που αφορούν στη διδασκαλία της γαλλικής.

Η εμπειρία που έχουμε αποκομίσει από την πολυετή συνεργασία μας με το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ) ως Μέλη Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΣΕΠ), που έχουν αναλάβει την επίβλεψη Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών (ΜΔΕ), μας οδήγησε στην απόφαση να αξιοποιήσουμε τα πορίσματα των ερευνών που εκπονήθηκαν στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ) του ΕΑΠ με τίτλο «Ειδίκευση Καθηγητών Γαλλικής».

Την απόφασή μας αυτή ενίσχυσε η μετα-έρευνα των Αλικιώτη, Κάκαρη και Χατζημιχαήλ (2017), οι οποίες μελέτησαν τις ΜΔΕ του ΕΑΠ που υποστηρίχτηκαν από

το 2003 έως το 2017, ανέλυσαν διεξοδικά την πολυεπίπεδη χρησιμότητά τους και πρότειναν τρόπους αξιοποίησής τους εντός και εκτός ΕΑΠ. Η παρούσα εργασία θα μπορούσε, κατά συνέπεια, να θεωρηθεί ως συνέχεια της προαναφερόμενης έρευνας, καθώς, στην ουσία, επιχειρούμε να εφαρμόσουμε ορισμένες από τις προτάσεις τους στη διδασκαλία της γαλλικής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Συνοψίζοντας, θα λέγαμε ότι με την παρούσα εργασία επιδιώκουμε να απαντήσουμε στο παρακάτω κεντρικό ερώτημα: πώς μπορούν οι προτάσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών του ΕΑΠ, που είναι επαγγελματίες με διδακτική εμπειρία, να ενταχθούν στο περίγραμμα για τη διδασκαλία της γαλλικής για πανεπιστημιακούς σκοπούς στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας;

Στην παρούσα εργασία, σε πρώτη φάση, θα γίνει λόγος για την ταυτότητα της έρευνας. Στη συνέχεια θα δοθούν βασικές πληροφορίες για τη διδασκαλία της γαλλικής στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Τέλος, θα παρουσιαστεί το εμπλουτισμένο, με τα στοιχεία που αντλήθηκαν από τις ΜΔΕ, περίγραμμα.

1. Ταυτότητα έρευνας

Στην παρούσα ενότητα θα γίνει λόγος για το σκοπό της έρευνας, το είδος της, το ευρύτερο θεωρητικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται και το δείγμα που μελετήθηκε.

Βασικός σκοπός αυτής της έρευνας είναι ο εμπλουτισμός του περιγράμματος μαθήματος που αφορά στη διδασκαλία της γαλλικής για πανεπιστημιακούς σκοπούς σε φοιτητές μεσαίου επιπέδου στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, όπως ελέχθη παραπάνω.

Η συγκεκριμένη μελέτη εντάσσεται στο πεδίο της μετα-έρευνας (Ioannidis, 2018) και πιο συγκεκριμένα της μετα-εκπαιδευτικής έρευνας (Κολλιόπουλος, 2015). Πρόκειται για ποιοτική έρευνα (Ισαρη, 2015) που εντάσσεται στο θεωρητικό πλαίσιο της «έρευνας-δράσης» (recherche-action), το οποίο αποτελεί ένα πεδίο εκπαιδευτικής έρευνας που έχει στόχο να αναγνωρίσει τις ανάγκες των διδασκόντων, έτσι ώστε να τους βοηθήσει να περάσουν από την οργανωμένη σκέψη, στην εφαρμογή στην τάξη και συνιστά μια διαδικασία η οποία εμπλέκει όλους τους συμμετέχοντες (φοιτητές, διδάσκοντες, κ.ά.), προτείνοντας τρόπους για καλύτερες πρακτικές, τροφοδοτημένες με θεωρητικές γνώσεις και εμπειρίες.

Παρόλα αυτά, υπάρχει εδώ ένα αδύνατο σημείο σχετικά με τη γενίκευση, την αξιοπιστία και την ισχύ των θεωρητικών συμπερασμάτων της έρευνας, το οποίο όμως αντισταθμίζεται από το γεγονός ότι τα συμπεράσματα είναι αυθεντικά. Συνεπώς, θα λέγαμε ότι η αυθεντικότητα καλύπτει το κενό της αξιοπιστίας. (Catroux, 2002).

Παρόμοιο προβληματισμό σχετικά με την ανατροφοδότηση του εκπαιδευτικού συναντάμε και σε μελέτες που διερευνούν τις πεποιθήσεις των εκπαιδευτικών (*teacher knowledge, thinking and beliefs*), εξετάζουν τη γνώση που αποκτάται μέσα από δράση (Calderhead, 1987) και αναφέρονται στις γνώσεις, στις εμπειρίες, στις πεποιθήσεις, στις στάσεις ζωής, στον επαγγελματισμό και στη βιογραφία των εκπαιδευτικών (Tochon, 2000) (στο: Wanlin, 2009).

Το αρχικό δείγμα της έρευνάς μας ήταν τριάντα τέσσερις ΜΔΕ που αξιολογήθηκαν με βαθμούς μεταξύ 9 και 10 από το 2012-2015 και αποτέλεσαν αντικείμενο έρευνας από τις Αλικιώτη, Κάκαρη και Χατζημιχαήλ (2017). Στην πορεία, οδηγηθήκαμε στην απόφαση να μην ασχοληθούμε με τις ΜΔΕ που μελετούσαν ειδικά θέματα που άπτονταν της διδασκαλίας σε άλλες βαθμίδες εκπαίδευσης (π.χ. πρόγραμμα σπουδών στο Δημοτικό, τα εγχειρίδια διδασκαλίας στο Γυμνάσιο). Επικεντρωθήκαμε κατά συνέπεια σε 28 ΜΔΕ που αποτελούν το τελικό δείγμα της έρευνάς μας.

Πιο συγκεκριμένα, η κ. Πατεράκη μελέτησε δεκαπέντε ΜΔΕ ποικίλης θεματολογίας και η κ. Κάκαρη δεκατρείς ΜΔΕ που σχετίζονται με τις ΤΠΕ ακολουθώντας τις αρχές που ισχύουν για τη Μεθοδολογία της εκπαιδευτικής έρευνας (Cohen, Manion & Morrison, 2007, Gall et al, 2014, Κασσιμάτη, 2008).

Το ενδιαφέρον μας επικεντρώθηκε πρωτίστως στην προβληματική της έρευνας, στα αποτελέσματα/συμπεράσματα των εργασιών, στις προτάσεις που διατυπώθηκαν, ενώ, όπου κρίθηκε αναγκαίο, εξετάστηκε και το θεωρητικό πλαίσιο στο οποίο στηρίχτηκαν.

2. Γενικά εισαγωγικά στοιχεία για τη Διδασκαλία της Γαλλικής Γλώσσας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Στη συγκεκριμένη ενότητα θα επικεντρωθούμε στην παρουσίαση του ειδικού κοινού στο οποίο απευθύνεται η διδασκαλία, στη διάρκειά της, στον τρόπο κατανομής των φοιτητών σε τμήματα, στο περιεχόμενο της διδασκαλίας, καθώς και στη διαδικασία που ακολουθήθηκε για την εκπόνηση του περιγράμματος διδασκαλίας.

Η συντριπτική πλειοψηφία των τμημάτων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας που εδρεύουν στο Βόλο (έντεκα από τα δεκατέσσερα τμήματα), αντιλαμβανόμενα τη σπουδαιότητα της γνώσης των ΞΓ στην αρχική και συνεχιζόμενη κατάρτιση των νέων (Brudermann et al., 2015) και σεβόμενα τις σχετικές διακηρύξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (European Commission, 2017), προσφέρουν στους φοιτητές τους τη δυνατότητα να επιλέξουν τη γαλλική γλώσσα μεταξύ των προσφερόμενων ΞΓ (αγγλικά, γερμανικά, ιταλικά). Πρόκειται για πέντε τμήματα της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών, τρία τμήματα της Πολυτεχνικής Σχολής, δύο τμήματα της Γεωπονικής Σχολής και ένα Τμήμα της Σχολής Οικονομικών και Διοικητικών Επιστημώνⁱ.

Η διάρκεια διδασκαλίας της γαλλικής γλώσσας κυμαίνεται από ένα έως τέσσερα εξάμηνα ανάλογα με το Τμήμα Φοίτησης. Η κατανομή των φοιτητών σε τμήματα γίνεται με βάση το επίπεδο γλωσσομάθειάς τους (Α1-Γ2), σύμφωνα με το Κοινό πλαίσιο Αναφοράς για τη Διδασκαλία των ΞΓ (*Κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη γλώσσα: εκμάθηση, διδασκαλία, αξιολόγηση*). Τα τμήματα που δημιουργούνται καθορίζονται, στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους, με βάση τις ανάγκες των φοιτητών και τον αριθμό των διδασκόντων. Πρωταρχική επιδίωξη των διδασκόντων είναι οι φοιτητές/φοιτήτριες, που επιλέγουν τη γαλλική γλώσσα, να αναπτύξουν, στο τέλος της διδακτικής περιόδου, περαιτέρω, τις δεξιότητες που κατείχαν στο ξεκίνημά της, ανάλογα με το αρχικό επίπεδο γλωσσομάθειάς τους και τις δυνατότητες που τους παρέχει το τμήμα τους.

Ας σημειωθεί ότι οι φοιτητές, που επιθυμούν να βελτιώσουν το επίπεδο γλωσσομάθειάς τους, έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν τα μαθήματα γαλλικής γλώσσας ως ελεύθεροι ακροατές, ακόμα και αν δεν προβλέπεται από το πρόγραμμα σπουδών του τμήματός τους, έχουν ολοκληρώσει τον προβλεπόμενο αριθμό μαθημάτων ή έχουν επιλέξει άλλη γλώσσα.

Σε ό,τι αφορά στο περιεχόμενο της διδασκαλίας της γαλλικής γλώσσας, αξίζει να αναφερθεί ότι, την τελευταία δεκαετία, η κ. Κάκαρη, καταβάλλει συστηματικές προσπάθειες, τόσο σε ερευνητικό, όσο και σε παιδαγωγικό επίπεδο, προκειμένου να ληφθεί υπόψη το γνωστικό αντικείμενο των φοιτητών και οι ανάγκες τους στη διδασκαλία της γαλλικής γλώσσας.

Από ερευνητικής άποψης, έχει εκπονηθεί σημαντικός αριθμός ΜΔΕ τόσο στο πλαίσιο του ΜΠΣ του ΕΑΠ «Ειδίκευση Καθηγητών Γαλλικής» (Πλάκα, 2012, Σούφλας, 2012, Φώτη, 2013, Γαβριελάτου, 2014, Οικονόμου, 2014, Τζιάκου, 2015, Μπάρα 2018, Μπούργου 2018)ⁱⁱ όσο και στο πλαίσιο του ΜΠΣ για τη Γαλλική Γλώσσα του Πανεπιστημίου Αρτουά (Artois) της Γαλλίαςⁱⁱⁱ το οποίο είχε συνάψει διμερή συμφωνία

συνεργασίας^{iv} με το τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΜΧΠΠΑ) του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Από παιδαγωγικής άποψης, διοργανώθηκαν εκπαιδευτικές επισκέψεις σε γαλλόφωνα ιδρύματα που εδρεύουν στην Ελλάδα (π.χ. επίσκεψη των φοιτητών παιδαγωγικών τμημάτων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στην Ελληνογαλλική Σχολή Ευγένιος Ντελακτρούα στην Αθήνα) και πραγματοποιήθηκαν κοινές δράσεις με γάλλους φοιτητές που συμμετέχουν σε πρόγραμμα Εράσμου στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (π.χ. παρουσιάσεις γαλλικών Πανεπιστημίων, κατασκευή γαλλικού επιτραπέζιου παιχνιδιού) καθώς και με τους γαλλόφωνους φοιτητές του Πανεπιστημίου Αρτουά που πραγματοποίησαν την πρακτική τους άσκηση στον τομέα γαλλικής γλώσσας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (π.χ. σεμινάρια φωνητικής, παρουσιάσεις πολιτιστικού περιεχομένου, ελληνογαλλική γιορτή με εδέσματα και κουίζ γνώσεων για το γαλλικό και τον ελληνικό πολιτισμό).

Τα αποτελέσματα των παραπάνω προσπαθειών αποτυπώνονται, στο πλαίσιο του δυνατού, στα περιγράμματα μαθήματος, τα οποία υποχρεούνται να συμπληρώσουν όλοι οι διδάσκοντες των ΑΕΙ, καθώς συνιστούν προϋπόθεση για την ακαδημαϊκή πιστοποίηση των Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών (ΑΔΠ, 2018).

Επίσης, για να συμπληρωθούν τα περιγράμματα, η κ. Κάκαρη, ως υπεύθυνη του Τομέα Γαλλικής, μελέτησε διεξοδικά τη σχετική βιβλιογραφία γύρω από τέσσερις άξονες. Ο πρώτος άξονας αφορά στη διδακτική των γλωσσών γενικά (Castelotti, 2017, Demaizière et Narcy-Combes, 2005, Ellis, 2003, Puren 2006). Ο δεύτερος άξονας εστιάζεται στη διδακτική των γλωσσών για ειδικούς άλλων επιστημών ειδικότερα (Brudermann et Poteaux, 2015), γνωστών με το ακρωνύμιο LANSAD (Langues pour des spécialistes d'autres disciplines), καθώς οι φοιτητές του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας δεν προορίζονται να γίνουν καθηγητές ξένων γλωσσών αλλά ειδικοί άλλων επιστημών. Ο τρίτος άξονας επικεντρώνεται στη μελέτη του καταλόγου περιεχομένων μάθησης της γαλλικής ως ξένης γλώσσας (Alliance Française, 2008) από τον οποίο αντλήθηκαν σημαντικές πληροφορίες μέσα από το φίλτρο της πολυετούς εμπειρίας μας ως διδάσκουσες. Ο τελευταίος άξονας ασχολείται με την αξιοποίηση των ΤΠΕ (Mangenot, 2017, Narcy-Combes, 2005, Nissen, Poyer, Soubrié, 2017, Quinaux, 2017), καθώς οι τεχνολογίες θεωρούνται σημαντικό μέσο και για τους ειδικούς άλλων επιστημών και βοηθούν όλους να προσαρμοστούν καλύτερα στο περιβάλλον τους. (Brudermann et Poteaux, 2015).

3. Περιγραφή του περιγράμματος μαθήματος

Όπως είναι γνωστό το περίγραμμα μαθήματος που έχει συντάξει η Αρχή Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ΑΔΠ, 2019) έχει την παρακάτω δομή.

1. Γενικά
  - Στοιχεία μαθήματος (σχολή, τμήμα, επίπεδο σπουδών, κωδικός μαθήματος, εξάμηνο σπουδών, τίτλος μαθήματος)
  - Αυτοτελείς διδακτικές δραστηριότητες
  - Τύπος μαθήματος
  - Προαπαιτούμενα μαθήματα
  - Γλώσσα διδασκαλίας και εξετάσεων, κλπ.
2. Μαθησιακά αποτελέσματα
  - Μαθησιακά αποτελέσματα
  - Γενικές ικανότητες
3. Περιεχόμενα
4. Διδακτικές και Μαθησιακές Μέθοδοι-Αξιολόγηση

- Τρόπος παράδοσης
- Χρήση ΤΠΕ
- Οργάνωση διδασκαλίας
- Αξιολόγηση φοιτητών

5. Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

Στην παρούσα μελέτη, εξετάζουμε το περίγραμμα που απευθύνεται στους φοιτητές, οι οποίοι βρίσκονται στο μεσαίο επίπεδο γλωσσομάθειας, δηλ. το B1, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες.

Μέσα στο Πλαίσιο, το επίπεδο B1 «μέτρια γνώση» αναφέρεται στον ανεξάρτητο χρήστη της γλώσσας ο οποίος περιγράφεται ως εξής:

«Μπορεί να κατανοήσει τα κύρια σημεία που του παρουσιάζονται με σαφήνεια και χωρίς αποκλίσεις από τον κοινό γλωσσικό τύπο και που αφορούν θέματα που συναντώνται τακτικά στη δουλειά, στο σχολείο, στον ελεύθερο χρόνο, κτλ. Μπορεί να χειριστεί καταστάσεις που είναι πιθανό να προκύψουν στη διάρκεια ενός ταξιδιού σε μια περιοχή όπου ομιλείται η γλώσσα. Μπορεί να παραγάγει απλό κείμενο σχετικό με θέματα που γνωρίζει ή που τον αφορούν προσωπικά. Μπορεί να περιγράψει εμπειρίες και γεγονότα, όνειρα, ελπίδες και φιλοδοξίες και να δώσει συνοπτικά λόγους και εξηγήσεις για τις γνώμες και τα σχέδιά του.» (Κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη γλώσσα: εκμάθηση, διδασκαλία, αξιολόγηση).

4. Προσθήκες στις βασικές κατηγορίες του περιγράμματος μαθήματος

Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα συμπεράσματα/προτάσεις που επιλέξαμε από τις υπό εξέταση ΜΔΕ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στο περίγραμμα, που υπάρχει στο παράρτημα.

Σημειώνουμε πως οι προτάσεις των φοιτητών κατηγοριοποιήθηκαν ανάλογα με το περιεχόμενο τους, ώστε να ενταχθούν κατάλληλα.

Οι προσθήκες έγιναν στις κατηγορίες 1, 2 και 4 (τρεις στις πέντε) και παρουσιάζονται με πλάγιους χαρακτήρες.

4.1 Κατηγορία «1. Γενικά»

Οι αυτοτελείς διδακτικές δραστηριότητες συνιστούν μια υποκατηγορία της κατηγορίας «1. Γενικά». Αποσκοπούν στην ανάπτυξη των τεσσάρων δεξιοτήτων, δηλαδή κατανόηση και παραγωγή γραπτού και προφορικού λόγου. Στο σημείο αυτό θα μπορούσαν να ενταχθούν οι προτάσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών που αφορούν στην ανάλυση κειμένων και που, όπως διευκρινίζουν, *μπορεί να είναι σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή: ανάλυση χιουμοριστικού σκίτσου (καρικατούρας), δημιουργική γραφή (πχ δημιουργία και ανάλυση χαϊκού), ανάλυση διαφημιστικών σποτς, ημερολόγιο ταξιδιού ή άλλης εμπειρίας (récit de vie), θεατρικό παιχνίδι και δραστηριότητες «αλληλοκατανόησης» (intercompréhension)^v.*

Ενδιαφέρον παρουσιάζει ο κατάλογος των παραπάνω δραστηριοτήτων καθώς οι περισσότερες είναι παιγνιώδους χαρακτήρα, στοιχείο που απουσιάζει από τα πανεπιστημιακά προγράμματα, για τους λόγους που αναλύονται στη συνέχεια.

Σύμφωνα με τον Jiménez (2017), οι παιγνιώδεις δραστηριότητες δεν έχουν πρωτεύουσα θέση στο πανεπιστημιακό περιβάλλον και πιθανόν αυτό οφείλεται στην απροθυμία του πανεπιστημιακού χώρου να συνδυάσει το παιχνίδι με τη μελέτη. Είναι αλήθεια ότι το παιχνίδι, από τη φύση του, έχει μηχανισμούς και στόχους εξαιρετικά ισχυρούς, που μπορεί να το απομακρύνουν από τη εκπαιδευτική πραγματικότητα. Για το λόγο αυτό πρέπει να προσαρμοσθεί στο εκάστοτε μαθησιακό περιβάλλον, να γίνει δηλαδή αντικείμενο διδασκαλίας (didactisation). Σε αντίθετη περίπτωση, κινδυνεύουμε να υποκύψουμε στη γοητεία του παιχνιδιού χωρίς να πετύχουμε τους

παιδαγωγικούς στόχους που έχουμε θέσει. Πιο συγκεκριμένα, η διδασκαλία των παιγνιωδών δραστηριοτήτων για να είναι αποτελεσματική πρέπει να είναι απόλυτα οριοθετημένη, να εμπεριέχει στοιχεία γνωστικά και συναισθηματικά, στοιχεία ανατροφοδότησης, να υπηρετεί συγκεκριμένους γλωσσικούς στόχους, να ακολουθεί ένα σαφές θεωρητικό πλαίσιο και να παρέχει δυνατότητα επαναλήψεων. (Jiménez, 2017).

Θεωρούμε λοιπόν πως με την κατάλληλη επεξεργασία, ώστε να γίνει αντικείμενο διδασκαλίας, το παιχνίδι μπορεί να πάρει σημαντική θέση μέσα στην πανεπιστημιακή τάξη, την περιορισμένη χωρικά, χρονικά και παιδαγωγικά.

Τέλος, πιστεύουμε ότι οι παραπάνω προτάσεις- δραστηριότητες επικοινωνιακού χαρακτήρα των φοιτητών συνεισφέρουν στη διεύρυνση των μέσων διδασκαλίας, συνεπώς μπορούν να καλύψουν ένα ετερογενές κοινό, οποιουδήποτε επιπέδου γλωσσομάθειας, όπως αναφέρεται στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες (*Κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη γλώσσα: εκμάθηση, διδασκαλία, αξιολόγηση*).

4.2 Κατηγορία «2. Μαθησιακά αποτελέσματα»

Στον 1^ο άξονα αυτής της κατηγορίας (με υποκατηγορίες «μαθησιακά αποτελέσματα» και «γενικές ικανότητες»), που αφορά σε άμεσες δεξιότητες των μελλοντικών πολιτών, προβλέπεται ότι οι φοιτητές θα πρέπει να μπορούν να περιγράψουν το πρόγραμμα σπουδών των αντίστοιχων γαλλόφωνων τμημάτων (Universités, Grandes Ecoles), τις γαλλικές φοιτητικές πόλεις και τα χαρακτηριστικά της γενιάς τους. Εδώ θα μπορούσαν να ενταχθούν οι προτάσεις σχετικά με την παρουσίαση του ρόλου των φοιτητών στην κοινωνία (*μέσα από τη διαφήμιση, το ημερολόγιο, κλπ.*).

Στη 2^η υποκατηγορία των μαθησιακών αποτελεσμάτων με τίτλο «γενικές ικανότητες», παρατίθενται οι ικανότητες στις οποίες αποσκοπεί το μάθημα όπως αυτή της αυτόνομης εργασίας την οποία θα αναπτύξουν οι εκπαιδευόμενοι με μέσο *sine qua non* τον ηλεκτρονικό υπολογιστή. Στο πλαίσιο αυτό μπορούν να ενταχθούν οι ακόλουθες προτάσεις: *αναζήτηση βιντεοπαιχνιδιών περιπέτειας, ψηφιακών ιστοριών, μελέτη υλικού πλατφόρμας, αναζήτηση υλικού που θα εμπλουτίσει την πλατφόρμα αναφορικά με λεξιλόγιο ειδικότητας, καθώς και αναζήτηση κειμένων που τους ενδιαφέρουν*. Κατόπιν όλων αυτών θα μπορούν οι εκπαιδευόμενοι να εκθέτουν τις σκέψεις τους για τις στρατηγικές που υιοθέτησαν προκειμένου να ολοκληρώσουν τις εργασίες τους ή να παρουσιάζουν συμβουλές που θα ήθελαν να δώσουν για την έγκαιρη κατάθεση ποιοτικών εργασιών.

Εδώ διακρίνουμε δύο από τα τρία στοιχεία της αυτοκατευθυνόμενης μάθησης, σύμφωνα με το μοντέλο του Garisson (1997), που είναι η αυτοδιαχείριση (*αναζήτηση υλικού*) και η αυτοπαρακολούθηση (*σκέψεις τους για τις στρατηγικές που υιοθέτησαν*). (στο: Καμήλαλη, 2011).

Μια άλλη γενική ικανότητα που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος αφορά στην ομαδική εργασία, όπου, με συνεργό πάντα την τεχνολογία, οι φοιτητές θα μπορούν να κάνουν *αναζήτηση σοβαρών βιντεοπαιχνιδιών, που απαιτούν συνεργασία για να παιχθούν, βελτίωση υπάρχουσών ψηφιακών ιστοριών, εκπόνηση μοντέλων/υποδειγματικών εργασιών που περιλαμβάνουν στοιχεία από τις εργασίες που αναρτήθηκαν στην πλατφόρμα, καθώς και συνεργασία σε πρότζεκτς*.

Οι ομαδικές εργασίες προϋποθέτουν και δημιουργούν ανθρώπινες σχέσεις, φιλικές στην καλύτερη περίπτωση. Άλλωστε, η διάδραση (*μεταξύ φοιτητών και μεταξύ φοιτητών-διδασκόντων*) ευνοεί τη δημιουργία υποστηρικτικού περιβάλλοντος για την καλύτερη διδασκαλία και εκμάθηση της ζ.γ.

Επιπλέον, μέσα από το σχολιασμό και την ανάρτηση βελτιωμένων εκδόσεων εργασιών,

οι φοιτητές θα μάθουν να *ασκούν αυτοκριτική*. Για να επιτευχθεί ο παραπάνω στόχος, οι φοιτητές προτείνουν να *έχουν δυνατότητα*, συμπληρώνουμε εμείς, να *συνδιαμορφώνουν ένα πρόγραμμα, αρχής γενομένης από το πρόγραμμα του μαθήματος, βασισμένο στις ανάγκες τους, μετά από καταγραφή των απαντήσεων τους σε ερωτηματολόγιο*.

Εδώ, βλέπουμε ότι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υιοθετούν τόσο την πρακτική της χρήσης του ερωτηματολογίου για την καταγραφή των αναγκών του κοινού και τη διαμόρφωση του προγράμματος της γαλλικής για ειδικούς/πανεπιστημιακούς σκοπούς που αναφέρεται στη σχετική βιβλιογραφία (Français sur Objectif Spécifique/Universitaire, FOS/FOU), (Boukhannouche, 2012), όσο και την αναφορά στο συναισθηματικό παράγοντα κατά τη μάθηση.

Είναι αξιοσημείωτο ότι από όλες τις ικανότητες, στις προτάσεις τους οι φοιτητές υπογραμμίζουν αυτές που συνάδουν με την αυτόνομη και ομαδική εργασία. Και αυτό είναι φυσικό γιατί η αυτονομία σχετίζεται με το αναφαίρετο δικαίωμα του εκπαιδευόμενου να αναλάβει την ευθύνη και να ορίζει τη δική του μαθησιακή πορεία και σήμερα ένα Ίδρυμα είναι υποχρεωμένο πλέον να την εντάξει στις πρακτικές του. (Γιαγλή, Γιαγλής & Κουτσούμπα, 2010).

4.3 Κατηγορία «4 διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι-αξιολόγηση»

Ως προς τις διδακτικές και μαθησιακές μεθόδους, οι φοιτητές προτείνουν: *υβριδική διδασκαλία (dispositif hybride/blended learning)* δηλ. συνδυασμό παραδοσιακής διδασκαλίας και ηλεκτρονικής μάθησης (e-learning) (Καλιακούδα, Μπίτζμπα & Νικολακάκης).

Πιο συγκεκριμένα αναφέρονται σε *εξ αποστάσεως εκπαίδευση μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας που θα περιλαμβάνει διάφορους χώρους: χώρο παιγνιώδους μάθησης (σοβαρά βιντεοπαιχνίδια και βιντεοπαιχνίδια περιπέτειας, ψηφιακά παιχνίδια), χώρο συνεργασίας/επικοινωνίας, χώρο αυτοδιαχείρισης, χώρο βοήθειας, χώρο πληροφοριών, χώρο με εργαλεία, χώρο κατάθεσης εργασιών*.

Είναι προφανές ότι με τις διδακτικές και μαθησιακές μεθόδους είναι συνυφασμένη η χρήση ΤΠΕ.

Παρατηρούμε λοιπόν ότι και στις δύο κατηγορίες (2 και 4) επανέρχεται η αρχή της αυτόνομης μάθησης αν και αυτή δεν θεωρείται πανάκεια. Σήμερα, πιστεύεται ότι ο τύπος μάθησης που θα επικρατήσει θα είναι ένα κράμα αυτόνομης μάθησης και παρουσίασης της γνώσης. (Γιαγλή, Γιαγλής & Κουτσούμπα, 2010).

Αντί επιλόγου

Οι σκέψεις που πηγάζουν από την παραπάνω παρουσίαση του περιγράμματος θα μπορούσαν να συνοψισθούν στα εξής:

Καταρχήν, θεωρούμε ότι τα συμπεράσματα των υπό εξέταση ΜΔΕ είναι αξιόπιστα, λόγω του σοβαρού θεωρητικού υποβάθρου των ΜΔΕ, δεδομένου ότι επελέγησαν οι άριστες καθώς και της σημαντικής εμπειρίας που καταθέτουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές.

Αξιοσημείωτο είναι ότι οι προτάσεις των φοιτητών περιέχουν συγκεκριμένες πληροφορίες ως προς το είδος των δραστηριοτήτων και τον τρόπο εφαρμογής τους. Δίνεται πολλή σημασία στις ΤΠΕ, η χρήση των οποίων οδηγεί στην αυτόνομη μάθηση, θέμα που επίσης επαναλαμβάνεται συστηματικά. Παράλληλα, οι φοιτητές τονίζουν τη συνεργατική μάθηση και ενδιαφέρονται για τη δημιουργία διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ τους, γεγονός που θα τους βοηθήσει στην εντός και εκτός Πανεπιστημίου ζωή τους.

Τα συμπεράσματα/προτάσεις μπορούν να αξιοποιηθούν σε προγράμματα σπουδών όχι μόνο Τριτοβάθμιας αλλά και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ως εφαρμόσιμες, επειδή βασίζονται σε εμπειρικά δεδομένα και, βέβαια, απαιτούν σημαντική προετοιμασία του υλικού σε διδακτικό (didactisation) και ερευνητικό επίπεδο, με πολλαπλές αναγνώσεις των ΜΔΕ και των βιβλιογραφιών.

Το ΕΑΠ θα μπορούσε να αναθέτει ΜΔΕ με στόχο την κάλυψη πραγματικών αναγκών των εκπαιδευτικών στην Τριτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, γεγονός που θα συνέδεε την έρευνα με την εφαρμογή, κατά το πρότυπο της έρευνας-δράσης. Η ανατροφοδότηση της διδακτικής διαδικασίας με νέες σκέψεις και η αναθεώρηση των πρακτικών της τάξης έχει όφελος και για τον διδάσκοντα και για τον εκπαιδευόμενο επειδή επαναπροσδιορίζει την επικοινωνία τους και τους δημιουργεί βαθύ συναίσθημα ικανοποίησης (Catroux, 2002).

Τέλος, θα πρέπει να θεωρήσουμε ότι οι ΜΔΕ του ΕΑΠ είναι ένας μικρός θησαυρός, που οφείλει να καταστεί προσβάσιμος και αξιοποιήσιμος, ώστε η αξιολογή εμπειρία των φοιτητών όχι μόνο να μην πάει χαμένη αλλά αντιθέτως να αξιοποιηθεί κατάλληλα, ακόμα και σε άλλα επιστημονικά πεδία. Και αυτό επειδή έχουμε πάντα ανάγκη να διακρίνουμε και να αξιοποιούμε τη νέα ματιά σε ήδη γνωστά θέματα γιατί αυτή αποτελεί, για κάθε επιστημονικό τομέα, την κινητήρια δύναμη για εξέλιξη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεωρώντας πως θα ήταν πιο ευκρινές οι προτάσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών του ΕΑΠ να ενσωματωθούν κατευθείαν στο περίγραμμα μαθήματος, ώστε να φαίνεται άμεσα ο εμπλουτισμός του προγράμματος, στο παράρτημα που ακολουθεί παρουσιάζουμε τις εν λόγω προσθήκες στο υπάρχον περίγραμμα μαθήματος, επισημαίνοντας πως:

- ✓ με κεκλιμένους χαρακτήρες εμφανίζονται οι προτάσεις των φοιτητών που αντλήθηκαν μέσα από τις ΜΔΕ τους.

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΟΛΕΣ ΟΙ ΣΧΟΛΕΣ ΠΟΥ ΕΔΡΕΥΟΥΝ ΣΤΟ ΒΟΛΟ		
ΤΜΗΜΑ	Συνδιδασκαλίες με όλα τα τμήματα που εδρεύουν στο Βόλο		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο ή 3 ^ο ανάλογα με το επίπεδο γλωσσομάθει-ας των φοιτητών
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΑΛΛΙΚΑ Ι ή ΙΙ ανάλογα με το επίπεδο γλωσσομάθειας των φοιτητών (μεσαίο επίπεδο)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙ ΕΣΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων			
Αναλύσεις αυθεντικών κειμένων σχετικών με θέματα που αφορούν στη φοιτητική ζωή σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή: <ul style="list-style-type: none"> • ανάλυση χιονοριστικού σκίτσου (καρικατούρας) • δημιουργική γραφή (πχ δημιουργία και ανάλυση χαικού) • ανάλυση διαφημιστικών σποτς • ημερολόγιο ταξιδιού ή άλλης εμπειρίας (récit de vie) 	3		

2) Άλλες δραστηριότητες παιδαγωγικού κυρίως περιεχομένου: • εφαρμογή θεατρικού παιχνιδιού • δραστηριότητες «αλληλοκατανόησης» (intercompréhension)		
Αναζήτηση και διαγώνια/ταχεία μέθοδος ανάγνωσης αυθεντικών κειμένων που σχετίζονται με το επιστημονικό αντικείμενο των φοιτητών/φοιτητριών		
Λεξιλόγιο, γραμματική, διαδραστικές ασκήσεις on line		
Διόρθωση εβδομαδιαίων εργασιών		
Εκπόνηση διαθεματικών δραστηριοτήτων		
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	<ul style="list-style-type: none"> • Γενικών γνώσεων αναφορικά με το πρόγραμμα σπουδών των αντίστοιχων γαλλόφωνων τμημάτων (Universités, Grandes Ecoles) • Ανάπτυξης δεξιοτήτων: α. γενικές δεξιότητες που αφορούν στην αναζήτηση/ σύνθεση/ παρουσίαση πληροφοριών, στη σύνταξη βιογραφικού σημειώματος και συνοδευτικής επιστολής β. επικοινωνιακές δεξιότητες στη γαλλική γλώσσα • Επιστημονικής περιοχής: μέσα από τη μελέτη της γαλλόφωνης βιβλιογραφίας εμπλουτίζονται οι γνώσεις που αφορούν σε γνωστικά πεδία που εντάσσονται άμεσα στο επιστημονικό αντικείμενο του Προγράμματος Σπουδών (στην περίπτωση που δημιουργηθούν τμήματα που απαρτίζονται από φοιτητές μιας σχολής ή ενός τμήματος) 	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Γαλλική	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Κατόπιν συνεννόησης με τη διδάσκουσα	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Υπό κατασκευή στην πλατφόρμα eclass του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με βάση τις αρχές της διδασκαλίας ξένων γλωσσών για ακαδημαϊκούς σκοπούς, το μάθημα αρθρώνεται γύρω από τέσσερις άξονες. Ο πρώτος αφορά στην απόκτηση γνώσεων σχετικών με το πρόγραμμα σπουδών των αντίστοιχων γαλλόφωνων τμημάτων (Universités, Grandes Ecoles), τις γαλλόφωνες φοιτητικές πόλεις, τα χαρακτηριστικά της γενιάς που ανήκουν οι φοιτητές/φοιτήτριες (« génération Y »). Ο δεύτερος συμβάλλει στην απόκτηση από πλευράς των φοιτητών/φοιτητριών γενικών δεξιοτήτων σχετικών με τη σύνταξη βιογραφικού σημειώματος και συνοδευτικής επιστολής. Ο τρίτος στοχεύει στη βελτίωση των επικοινωνιακών γλωσσικών δεξιοτήτων στη γαλλική γλώσσα των φοιτητών/φοιτητριών. Ο τέταρτος άξονας επιδιώκει να φέρει σε επαφή τους φοιτητές/τις φοιτήτριες του τμήματος με γαλλόφωνα κείμενα ειδικότητας προκειμένου να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες του τμήματος θα είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν τη γαλλική γλώσσα προκειμένου να:

- περιγράψουν το πρόγραμμα σπουδών των αντίστοιχων γαλλόφωνων τμημάτων (Universités, Grandes Ecoles), τις γαλλικές φοιτητικές πόλεις *το ρόλο των φοιτητών στην κοινωνία (μέσα από τη διαφήμιση, το ημερολόγιο, κλπ.),*
- να τα συγκρίνουν με τα αντίστοιχα ελληνικά (π.χ. *μελέτη/βελτίωση των ψηφιακών ιστοριών που αφορούν στην πόλη του Βόλου, ο φοιτητής σε επαρχιακή πόλη της Γαλλίας και της Ελλάδας: ομοιότητες και διαφορές,*
- να συγκρίνουν τα υπάρχοντα μοντέλα βιογραφικών σημειωμάτων και συνοδευτικών επιστολών
- να σχεδιάσουν το δικό τους βιογραφικό σημείωμα και μια συνοδευτική επιστολή που θα έχει σχέση με τα μελλοντικά τους σχέδια (εύρεση εργασίας, αναζήτηση φορέα για πρακτική άσκηση, αναζήτηση γαλλόφωνου Πανεπιστημίου για εκπόνηση μεταπτυχιακού)
- μελετήσουν γαλλόφωνα κείμενα ειδικότητας ανάλογα με τα ενδιαφέροντά/ανάγκες τους (π.χ. εργασίες που τους ανατίθενται στο πλαίσιο των υπολοίπων μαθημάτων)

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....
--	--

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών σχετικών με τα θέματα που επεξεργάστηκαν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου θέματα που επεξεργάστηκαν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις (π.χ. επικοινωνία με γαλλόφωνους φοιτητές- και ανταλλαγή απόψεων για θέματα οργάνωσης σπουδών γαλλόφωνων πανεπιστημίων, εκπόνησης βιογραφικού σημειώματος/συνοδευτικής επιστολής)
- Λήψη αποφάσεων (π.χ. σύνταξη συνοδευτικής επιστολής)
- Αυτόνομη εργασία (π.χ. *αναζήτηση βιντεοπαιχνιδιών περιπέτειας, ψηφιακών ιστοριών, μελέτη υλικού πλατφόρμας, αναζήτηση υλικού που θα εμπλουτίσει την πλατφόρμα αναφορικά με λεξιλόγιο ειδικότητας, κείμενα που τους ενδιαφέρουν, σκέψεις για τις στρατηγικές που υιοθέτησαν προκειμένου να ολοκληρώσουν τις εργασίες τους ή συμβουλές που θα ήθελαν να δώσουν για την έγκαιρη κατάθεση ποιοτικών εργασιών).*
- Ομαδική εργασία (π.χ. *αναζήτηση σοβαρών βιντεοπαιχνιδιών που απαιτούν συνεργασία για να παιχθούν, βελτίωση υπάρχουσών ψηφιακών ιστοριών, εκπόνηση μοντέλων/υποδειγματικών εργασιών που περιλαμβάνουν στοιχεία από τις εργασίες που αναρτήθηκαν στην πλατφόρμα,*

συνεργασία σε πρότζεκτς).

- Εξοικείωση με την εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον λόγω συνδιδασκαλίας
- να ασκούν αυτοκριτική μέσα από το σχολιασμό και την ανάρτηση βελτιωμένων εκδόσεων εργασιών, γεγονός που θα οδηγήσει και στην ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων.
- να έχουν την ικανότητα να συν-διαμορφώνουν ένα πρόγραμμα, αρχής γενομένης από το πρόγραμμα του μαθήματος, βασισμένο στις ανάγκες τους, μετά από καταγραφή των απαντήσεων τους σε ερωτηματολόγιο. Εδώ βρισκόμαστε στον άξονα FOS/FOU δηλαδή γαλλικά για ειδικούς/πανεπιστημιακούς σκοπούς.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η θεματολογία του εξαμήνου συναποφασίζεται με τους φοιτητές/τις φοιτήτριες στην αρχή του εξαμήνου με βάση τα ενδιαφέροντα/τις ανάγκες τους. Δεδομένου του ότι δεν είναι δυνατό για πρακτικούς λόγους να αναφερθούν διεξοδικά όλα τα θέματα ανά Σχολή/τμήμα, ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω θέματα που αφορούν στο σύνολο των φοιτητών/φοιτητριών:

I. Αυθεντικά κείμενα και προφορικές παρουσιάσεις γαλλόφωνων φοιτητών σχετικά με τα παρακάτω θέματα:

- πρόγραμμα σπουδών των αντίστοιχων γαλλόφωνων τμημάτων (Universités, Grandes Ecoles).
- σύνταξη βιογραφικού σημειώματος και συνοδευτικής επιστολής
- φοιτητικές πόλεις
- χαρακτηριστικά γενιάς Y

II. Λεξιλογικά, φωνητικά, γραμματικά και πολισμικά στοιχεία που σχετίζονται με τα προαναφερόμενα θέματα

III. Οδηγίες για την εκπόνηση και παρουσίαση μιας εργασίας (στοχοθεσία, αναζήτηση πληροφοριών, καταγραφή και οργάνωση βασικών ιδεών, προφορική παρουσίαση, βιβλιογραφική τεκμηρίωση, γλωσσάριο επιστημονικών όρων).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p><i>Υβριδική διδασκαλία (dispositif hybride/blended learning):</i> Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία υποστήριξη μέσα από μέσα κοινωνικής δικτύωσης (facebook), εφαρμογές για ανταλλαγή μηνυμάτων (viber, skype, ooVoo), εξ αποστάσεως εκπαίδευση μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας που θα περιλαμβάνει διάφορους χώρους: χώρο παιχνιδιών μάθησης (σοβαρά βιντεοπαιχνίδια και βιντεοπαιχνίδια περιπέτειας, ψηφιακά παιχνίδια), χώρο συνεργασίας/επικοινωνίας, χώρο αυτοδιαχείρισης, χώρο βοήθειας, χώρο πληροφοριών, χώρο με εργασία, χώρο κατάθεσης εργασιών.</p>																	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση διαδικτύου στη διδασκαλία (παρουσίαση χρήσιμων ιστοσελίδων σχετικών με τα περιεχόμενα διδασκαλίας), καθώς και <i>ΤΠΕ για αυτόνομη ή ημικατευθυνόμενη μάθηση</i>, χρήση βιντεοπροβολέα για προβολή αποσπασμάτων βίντεο και ακουστικού υλικού, χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και εφαρμογών για ανταλλαγή μηνυμάτων (viber, skype) στην επικοινωνία με τους φοιτητές</p>																	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαδραστική διδασκαλία</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Μικρές ατομικές εργασίες που εστιάζουν στην εφαρμογή κατ'οίκον της διδαχθείσας ύλης και ανατίθενται στους φοιτητές/στις φοιτήτριες σε εβδομαδιαία βάση</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Ομαδικές εργασίες (π.χ. διαθεματικές εργασίες, ομαδική έρευνα: επιλογή ερωτήσεων που θα αποτελέσουν τον οδηγό συνέντευξης, σύνθεση/οργάνωση/παρουσίαση πορισμάτων)</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Ατομική εργασία ή έρευνα (διατύπωση ερωτημάτων για τον οδηγό συνέντευξης και ανάλυση ερευνητικών δεδομένων που προέκυψαν)</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Βιοματικά εργαστήρια με τη συνδρομή Γαλλόφωνων φοιτητών του Πανεπιστημίου</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εξαμήνου</i>	Διαδραστική διδασκαλία	39	Μικρές ατομικές εργασίες που εστιάζουν στην εφαρμογή κατ'οίκον της διδαχθείσας ύλης και ανατίθενται στους φοιτητές/στις φοιτήτριες σε εβδομαδιαία βάση	15	Ομαδικές εργασίες (π.χ. διαθεματικές εργασίες, ομαδική έρευνα: επιλογή ερωτήσεων που θα αποτελέσουν τον οδηγό συνέντευξης, σύνθεση/οργάνωση/παρουσίαση πορισμάτων)	20	Ατομική εργασία ή έρευνα (διατύπωση ερωτημάτων για τον οδηγό συνέντευξης και ανάλυση ερευνητικών δεδομένων που προέκυψαν)	20	Βιοματικά εργαστήρια με τη συνδρομή Γαλλόφωνων φοιτητών του Πανεπιστημίου	5	Αυτοτελής μελέτη	26	Σύνολο Μαθήματος	125	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εξαμήνου</i>																	
Διαδραστική διδασκαλία	39																	
Μικρές ατομικές εργασίες που εστιάζουν στην εφαρμογή κατ'οίκον της διδαχθείσας ύλης και ανατίθενται στους φοιτητές/στις φοιτήτριες σε εβδομαδιαία βάση	15																	
Ομαδικές εργασίες (π.χ. διαθεματικές εργασίες, ομαδική έρευνα: επιλογή ερωτήσεων που θα αποτελέσουν τον οδηγό συνέντευξης, σύνθεση/οργάνωση/παρουσίαση πορισμάτων)	20																	
Ατομική εργασία ή έρευνα (διατύπωση ερωτημάτων για τον οδηγό συνέντευξης και ανάλυση ερευνητικών δεδομένων που προέκυψαν)	20																	
Βιοματικά εργαστήρια με τη συνδρομή Γαλλόφωνων φοιτητών του Πανεπιστημίου	5																	
Αυτοτελής μελέτη	26																	
Σύνολο Μαθήματος	125																	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις</p>	<p>Η διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος γίνεται στα γαλλικά, συναποφασίζεται με τους φοιτητές στα πρώτα μαθήματα και περιλαμβάνει συνήθως τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μια τελική γραπτή και/ή προφορική εξέταση (συμπερασματική) που πραγματοποιείται στο τέλος του εξαμήνου (50%) και αφορά στο σύνολο των δραστηριοτήτων του εξαμήνου. Τα κριτήρια αξιολόγησης αναφέρονται διεξοδικά 																	

<p>Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>στο πρώτο και τελευταίο μάθημα και γνωστοποιούνται ηλεκτρονικά στους εγγεγραμμένους φοιτητές.</p> <ul style="list-style-type: none"> • την παρουσία και συμμετοχή στο μάθημα (10%) (διαμορφωτική) • τις εβδομαδιαίες γραπτές εργασίες (20%) (διαμορφωτική) που αφορούν στα περιεχόμενα διδασκαλίας και επιτρέπουν στο διδάσκοντα την παροχή ανατροφοδότησης και την ενδεχόμενη τροποποίηση της διδασκαλίας • την ατομική έρευνα του εξαμήνου (10%) (διαμορφωτική) • την ομαδική έρευνα του εξαμήνου (10%) (διαμορφωτική) <p>Δίνεται, ωστόσο, η δυνατότητα σε φοιτητές/φοιτήτριες που για σοβαρούς λόγους δεν μπορούν να παρακολουθούν το μάθημα να καταθέσουν σε συνεννόηση με τη διδάσκουσα και υπό την επίβλεψη της μια γραπτή απαλλακτική εργασία πάνω σε θέμα το οποίο ορίζεται από κοινού.</p> <p>Υπάρχει τέλος η δυνατότητα πραγματοποίησης διαθεματικών εργασιών (προαιρετικά και έπειτα από συνεννόηση με τους ενδιαφερόμενους φοιτητές).</p>
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</p> <p>Γαλλοελληνικό λεξικό, 2016, Εκδ. Πατακης Larousse</p> <p><u>Patrice Ras</u>, 2015, <i>Le grand livre du CV</i>, Broché</p> <p><u>Patrice Ras</u>, 2015, <i>Le grand livre de la lettre de motivation</i>, Broché</p> <p>Σιούτη, Α., 2016, <i>Le grenier de la grammaire</i>, Εκδ. Γρηγόρη</p> <p>Επιλεγμένο υλικό (βιβλία, κείμενα, βίντεο) από έγκυρες πηγές διαθέσιμο στο διαδίκτυο σχετικό με τα ενδιαφέροντα/τις ανάγκες των φοιτητών/φοιτητριών</p> <p>- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p> <p>Επιλεγμένα άρθρα διαθέσιμα στο διαδίκτυο σχετικά με τα ενδιαφέροντα/τις ανάγκες των φοιτητών/φοιτητριών</p>
--

ⁱ Ακολουθούν τα τμήματα που προσφέρουν τη γαλλική γλώσσα με βάση τη σειρά που παρουσιάζονται στην κεντρική ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (<http://www.uth.gr/academics/schools-departments>) : Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής, Τμήμα Ιστορίας Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πολιτισμού και Δημιουργικών Μέσων και Βιομηχανιών, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών, Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών, Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος, Γεωπονίας Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος, Οικονομικών Επιστημών.

ⁱⁱ Πρόκειται για Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες του ΕΑΠ που έχει επιβλέψει η Κάκαρη και αφορούν στη διδασκαλία της γαλλικής στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

ⁱⁱⁱ Το συγκεκριμένο μάστερ για τη γαλλική ως ξένη γλώσσα εξειδικεύεται στη γαλλική γλώσσα ως δεύτερη γλώσσα και τη γαλλική γλώσσα για ειδικούς σκοπούς σε περιβάλλον σχολικό και

επιχειρηματικό (Master Français langue étrangère parcours FLE-FLS-FOS en milieu scolaire et entrepreneurial). Βλ. http://formations.univ-artois.fr/cdm/fr-FR/fiche/do-presentation-FR_RNE_0623957P_PR_MM5FLES150.

^{iv} Η συνεργασία πραγματοποιήθηκε χάρη στην υποστήριξη του καθηγητή κ. Κοτζαμάνη, συντονιστή του δικτύου των ελληνογαλλικών ΜΠΣ και του τμήματος ΜΧΠΠΑ (παροχή γραφείου, υπολογιστών, εξοπλισμού βιντεοσκόπησης μαθημάτων). Προέβλεπε την πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης δύο μεταπτυχιακών γαλλόφωνων φοιτητών με σκοπό τη συμμετοχή στα μαθήματα γαλλικής γλώσσας για ακαδημαϊκούς σκοπούς που πραγματοποιούσε η κ. Κάκαρη και την εκπόνηση των μεταπτυχιακών διπλωματικών τους εργασιών.

^v Ως «αλληλοκατανόηση» εννοούμε την ικανότητα να συ(ν)-δημιουργούμε έννοιες/σημασίες κατά την επαφή με διαφορετικές γλώσσες και να τις χρησιμοποιούμε σε συγκεκριμένη κατάσταση επικοινωνίας. (Capucho, 2004, 86).

Βιβλιογραφικές αναφορές

- ΑΔΠΠ (2018), *Πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων πιστοποίησης των εσωτερικών συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και των προγραμμάτων προπτυχιακών σπουδών των ΑΕΙ*. Ανακτήθηκε από <https://www.esos.gr/arthra/55091/i-adip-kalei-ta-aei-na-katathesoy-n-protaseis-pistopoiisis-ton-esoterikon-systimaton>
- ΑΔΠΠ (2019), *Ιστορική αναδρομή*. Ανακτήθηκε από <https://www.adip.gr/el/basic-page/149/istoriki-anadromi>
- Alliance Française (2008), *Référentiel pour le Cadre Européen Commun*. Paris : Clé International.
- Boukhannouche, L. (2012) Le français sur objectif universitaire. *Amerika* [Online], 7 | 2012, Online since 21 December 2012. Ανακτήθηκε από URL : <http://journals.openedition.org/amerika/3437> ; DOI : 10.4000/amerika.3437
- Brommer, R. (1982). *How to analyze routines in teachers' thinking processes during lesson planning*. Annual meeting of the American educational research association, New-York.
- Brudermann, C. & Poteaux, N. (2015) Langues pour étudiants spécialistes d'autres disciplines : de l'amphithéâtre à l'autonomie d'apprentissage. *Distances et médiations des savoirs* [Online], 9 Online since 28 March 2015. Ανακτήθηκε από URL : <http://journals.openedition.org/dms/1003> ; DOI : 10.4000/dms.1003
- Capucho, M.-F. *La notion d'Intercompréhension*. Ανακτήθηκε από <http://www.eu-intercomprehension.eu/pdf/Cours%202%20-%20La%20notion%20d'Intercomprehension.pdf>
- Castellotti, V. (2017). *Pour une didactique de l'appropriation : diversité, compréhension, relation*. Paris: Didier.
- Catroux, M. (2002) Introduction à la recherche-action : modalités d'une démarche théorique centrée sur la pratique. *Recherche et pratiques pédagogiques en langues de spécialité* [Online], Vol. XXI N° 3, Online since 16 March 2014. Ανακτήθηκε από <http://journals.openedition.org/apliut/4276> ; DOI : 10.4000/apliut.4276
- Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2007). *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Conseil de l'Europe (2018), *Cadre européen commun de référence pour les langues : apprendre, enseigner, évaluer volume complémentaire avec de nouveaux descripteurs*. Strasbourg. Ανακτήθηκε από <https://www.coe.int/fr/web/common-european-framework-reference-languages>
- Creemers, B. P. & Westerhof, K. (1982). *Routinization of instructive and management behavior of teachers*. Haren [Pays-Bas] : Educational research institute in the North.
- Demaizière, F. & Narcy-Combes, J.-P. (2005). Méthodologie de la recherche didactique : nativisation, tâches et TIC. *Apprentissage des langues et systèmes d'information et de communication (ALSIC)*, vol. 8, n° 1, 45-64. Ανακτήθηκε από http://alsic.u-strasbg.fr/v08/demaiziere/alsic_v08_14-rec8.htm, mis en ligne le 15/11/2005.
- Ellis, R. (2003). *Task-based Language Learning and Teaching*. Oxford: OUP.
- European Commission (2017), *Strengthening European Identity through Education and Culture, The European Commission's contribution to the Leaders' meeting in Gothenburg, 17 November 2017*, Strasbourg, 14.11.2017 COM (2017) 673 final. Ανακτήθηκε από <https://ec.europa.eu/search/?QueryText=Strengthening+European+Identity+through+Education+and+Culture%2C+The+European+Commission%27s+contribution+to+the+Leaders%27+m>

- [eeting+in&op=Search&swlang=en&form_build_id=form-if1X0WH8EmAbj_4IQQGjzjkSuTfEogv6hFeuYsQLbs&form_id=nexiteuropa_europa_search_h_search_form](#)
- Gall, M.D. et al. (2014). *Εκπαιδευτική Έρευνα, Βασικές Αρχές*. Κύπρος: Broken Hill.
- Goes, J. & Mangiante, J.M. (2007). *L'accueil des étudiants étrangers dans les universités francophones : sélection, formation et évaluation*. Artois : Presses Universitaires.
- Ioannidis, J.P.A. (2018) Meta-research: Why research on research matters. *PLoS Biol* 16(3): e2005468. Ανακτήθηκε από <https://doi.org/10.1371/journal.pbio.2005468>
- Ίσαρη, Φ. & Πουρκός, Μ. (2015). *Ποιοτική Μεθοδολογία Έρευνας Εφαρμογές στην Ψυχολογία και στην Εκπαίδευση*, [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Ανακτήθηκε από <http://hdl.handle.net/11419/5826>
- Jiménez, Fr. (2017) Principes de didactisation des activités ludiques dans les pratiques orales. *Recherche et pratiques pédagogiques en langues de spécialité* [En ligne], Vol.36 N°2 | 2017, mis en ligne le 29 juin 2017. Ανακτήθηκε από URL : <http://journals.openedition.org/apliut/5728> ; DOI : 10.4000/apliut.5728
- Καλιακούδα, Ν., Μπίζμπα, Α. & Νικολακάκης Στρ. Η συνδυασμένη μορφή εκπαίδευσης (blended learning) στο Α.Π.Θ. Αναρτήθηκε από <https://lekythos.library.ucy.ac.cy/bitstream/handle/10797/11484/17psab010a.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Καμήλαλη, Δ. (2011). Αυτοκατευθυνόμενη μάθηση-Self Directed Learning (SDL). (Υποψήφια διατριβή, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο). Ανακτήθηκε από <https://dkamilali.wordpress.com/my-phd/%CE%B1%CF%85%CF%84%CE%BF%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B5%CF%85%CE%B8%CF%85%CE%BD%CF%8C%CE%BC%CE%B5%CE%BD%CE%B7-%CE%BC%CE%AC%CE%B8%CE%B7%CF%83%CE%B7-self-directed-learning-sdl/>
- Κασιμάτη, Α. (2008). *Εισαγωγή στη Διδακτική Μεθοδολογία-Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας*. Ανακτήθηκε από <http://repository.edulll.gr/edulll/handle/10795/1095>
- Κεδράκα, Κ. (επιμ.) (2016). *Πρακτικά Συμποσίου: Πανεπιστημιακή Παιδαγωγική: Η εκπαίδευση και διδασκαλία στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, μια terra incognita*; Αλεξανδρούπολη: Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης Τμήμα Μοριακής Βιολογίας & Γενετικής Εργαστήριο Διδακτικών & Επαγγελματικών Δεξιοτήτων των Βιοεπιστημών.
- Κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη γλώσσα: εκμάθηση, διδασκαλία, αξιολόγηση*. Ανακτήθηκε από http://www.pi-schools.gr/lessons/english/pdf/cef_gr.pdf
- Κολιόπουλος, Δ. (2015). *Σχεδιασμός και εκπόνηση Εκπαιδευτικής Έρευνας. Έκδοση: 1.0*. Πανεπιστήμιο Πατρών, Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία. Ανακτήθηκε από <http://eclass.upatras.gr/courses/PN1430/>
- Mangenot, F. (2017). *Formation en ligne et Mooc Apprendre et se former en langue avec le numérique*. Paris : Hachette.
- Mangiante, J. M. & Parpette C. (2011). *Le Français sur objectif universitaire*. Grenoble: PUG.
- Mangiante, J. M & Parpette, C. (2012). Le Français sur Objectif Universitaire : de la maîtrise linguistique aux compétences universitaires. *Synergies Algérie* n° 15, 47-166. Ανακτήθηκε από <https://gerflint.fr/Base/Algerie15/Algerie15.html>
- Narcy-Combes, J. P.(2005). *Didactique des langues et TIC : vers une recherche-action responsable*. Paris : Ophrys.
- Nissen, E., Poyer, F. & Soubrié, T. (2017). *Interagir et apprendre en ligne*. Grenoble : UGA Editions. *complémentaire au manuel Action.fr-gr 1*.
- Ξαφάκος, Ε. (2014). Η σημασία και αναγκαιότητα της Εκπαιδευτικής Έρευνας στη σχολική πράξη. Στο: Κ. Μαστροθανάσης (επιμ.) *Εκπαιδευτική επικοινωνία: Αναζητήσεις και προβληματισμοί στον χώρο της εκπαίδευσης*, 72-84. Θήβα: Σύλλογος Εκπαιδευτικών Π.Ε. Θήβα «ο Πίνδαρος».
- Puren, C. (2006). De l'approche communicative à la perspective actionnelle, *Le Français dans le monde*, 347, 37-40.
- Quinaux, E. (2017). L'enseignement du FLE par les applications en ligne : une didactique novatrice ? *Documents pour l'histoire du français langue étrangère ou seconde* [En ligne], 58-59 | 2017, mis en ligne le 04 juin 2018. Ανακτήθηκε από URL : <http://journals.openedition.org/dhfles/4457>
- Rassemblement national des centres de langues de l'enseignement supérieur (dir.) (2015), *La formation en langues/LANSAD dans les centres de langues : état des lieux et perspectives*. Numéro spécial de la revue Recherche et pratiques pédagogiques en langues de spécialité, n° 34(1), 2015, disponible en ligne. Ανακτήθηκε από <http://apliut.revues.org/3884>

- Wanlin, P. & Bodeux, C. (2006). *Les processus de pensée des enseignants durant la planification et l'implémentation de leur enseignement*. Actes du colloque international de l'association pour le développement des méthodologies d'évaluation en éducation, Luxembourg.
- Wanlin, P. (2009) La pensée des enseignants lors de la planification de leur enseignement. *Revue française de pédagogie [En ligne]*, 166 | janvier-mars 2009, mis en ligne le 01 mars 2013. Ανακτήθηκε από URL : <http://journals.openedition.org/rfp/1294> ; DOI : 10.4000/rfp.1294 ©

ΜΔΕ που μελετήθηκαν και είναι διαθέσιμες (πρόσβαση με κωδικό) στο Αποθετήριο του ΕΑΠ (<https://apothesis.eap.gr/handle/repo/10649>)

- Αναγνωστοπούλου, Κ. (2012). *Les jeux vidéo d'aventure dans l'enseignement/apprentissage du FLE*.
- Γαβριελάτου, Μ. (2014). *Facilitation de la compréhension écrite d'un public adulte dans un milieu universitaire grâce à l'utilisation des stratégies d'apprentissage visant le décodage d'un texte*.
- Γαλανάκη, Ν. (2012), *La contribution de la créativité et de l'expression théâtrale des apprenants au développement de leur conscience interculturelle en classe de FLE*.
- Γιώτη, Π. (2015). *La didactique de l'oral : comment cultiver les compétences cérébrales et sensori-motrices de l'apprenant de l'apprenant de FLE ?*
- Γρηγορακάκη, Π. (2015). *Le récit de vie, un outil pertinent vers la prise de conscience interculturelle et la formation des citoyens du monde en classe de FLE*.
- Ηλιοπούλου, Χ. (2013). *Le choc des cultures : entrave ou tremplin dans le parcours de l'apprentissage d'une langue/culture étrangère ?*
- Κάκαβα, Α. (2012). *Les arts visuels en tant que support pédagogique à visée culturelle/interculturelle : le cas de la caricature*.
- Καραμπάση, Α. (2012). *Sensibilisation des apprenants de FLE à l'interculturel en classe de primaire à travers l'exploitation des publicités télévisées*.
- Κοσμά, Θ. (2014). *Les réseaux sociaux au service de l'apprentissage/ enseignement. Etude de cas: L'utilisation et l'exploitation de la plateforme Edmodo dans la classe du FLE*.
- Κουστά, Θ. (2013). *Conception des activités communicatives facilitant l'acquisition des compétences orales et écrites. Exploitation des activités visant l'accès au niveau B1 du KPG (Examens de certification de l'état grec la langue française) à l'aide des Technologies de l'information et de la communication pour l'enseignement (TICE)*.
- Λεγάκη, Μ. (2013). *Les simulations globales, une pratique de classe fondamentale pour cultiver des compétences à l'oral à l'école primaire*.
- Λυτάρη, Κ. (2012). *Cultiver la compétence à l'écrit: la composition des haïkous, une forme ludique pour enseigner le FLE*.
- Μαϊνιά, Ε. (2013). *Éducation et jeux vidéo: Utilisation des jeux «sérieux» pour l'apprentissage de la langue française*.
- Μαυροκεφαλίδου, Π. (2013). *Processus interindividuels en classe de FLE*.
- Μπακογιάννη, Ε. (2012). *L'intégration des TIC dans l'enseignement des TIC dans l'enseignement secondaire public grec. Elaboration des scénarios pédagogiques multimédias comme support complémentaire au manuel Action.fr-gr 1*.
- Οικονόμου, Α. (2014), *Vers la mise en place de taches collaboratives en ligne auprès d'un public LANSAD*.
- Παπαδάτου, Θ. (2013). *La perspective interculturelle de la publicité dans la classe de FLE*.
- Πετροπούλου, Α. (2012). *La pédagogie de projet en classe de FLE au primaire. Le projet création de bandes dessinées en ligne*.
- Πλάκα, Μ. (2012). *Vers le développement des compétences facilitant l'autonomie d'un public d'étudiants spécialistes d'autres disciplines (LANSAD) à l'aide d'un dispositif hybride : le cas de l'école polytechnique de l'université de Thessalie*.
- Πολίτη, Μ (2012). *F.O.S. à l'aide d'une plateforme d'apprentissage en ligne. Etude de cas: Moodle au domaine de tourisme*.
- Πουλάκη, Ν. (2015). *Création des jeux numériques pour le développement de la compétence grammaticale à l'enseignement du FLE*.
- Σόκολη, Σ.-Σ. (2012). *La tablette tactile au service de l'enseignement/apprentissage du FLE*.
- Τζερεφού, Α. (2015). *La pédagogie différenciée appliquée aux élèves à dominance visuelle / auditive / kinesthésique, dans l'enseignement / apprentissage du FLE au sein de l'école primaire et publique grecque. Solution miracle ou aide complémentaire ?*
- Τζουανοπούλου, Γ. (2012). *Analyse critique de jeux éducatifs disponibles en ligne en vue de leur intégration comme supports pédagogiques en classe de FLE à l'école primaire : création d'une grille dévaluation*.

- Τσιλιπάκου, Κ. (2015). *Conception et application des activités basées sur les approches plurielles pour l'enseignement du français au collège grec : enjeux socio-éducatifs, ambitions et perspectives.*
- Τσινεβίδου, Μ. (2012). *Elaborer du matériel pédagogique et didactique pour l'enseignement/apprentissage du FLE selon les objectifs du CECR.*
- Τσιώλη, Σ. (2014). *La biographie langagière en tant qu'outil de développement du savoir - être chez les élèves d'une classe de français langue étrangère.*
- Φώτη, Σ. (2013). *Attitudes des étudiants hellènes de l'Université de Thessalie à l'égard de l'intercompréhension des langues. Quelques pistes de réflexion pour un développement de leurs capacités d'intercompréhension.*
- Χολέβας, Ν. (2015). *Le recours à l'anglais pour optimiser l'apprentissage du Français Langue Etrangère (FLE): le cas du lexique à l'école publique grecque.*